

Manipulaatio on arvopaperimarkkinarikos

Sijoitus-Invest 17.–18.11.2010

Miksi Fiva on olemassa?

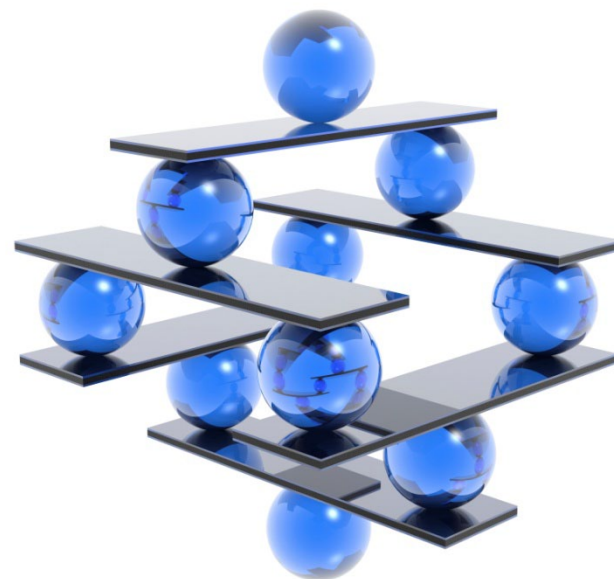
- Fiva työskentelee sen puolesta, että asiakkaat voisivat Suomessa asioida finanssialan palveluntarjoajien kanssa luottavaisin mielin.

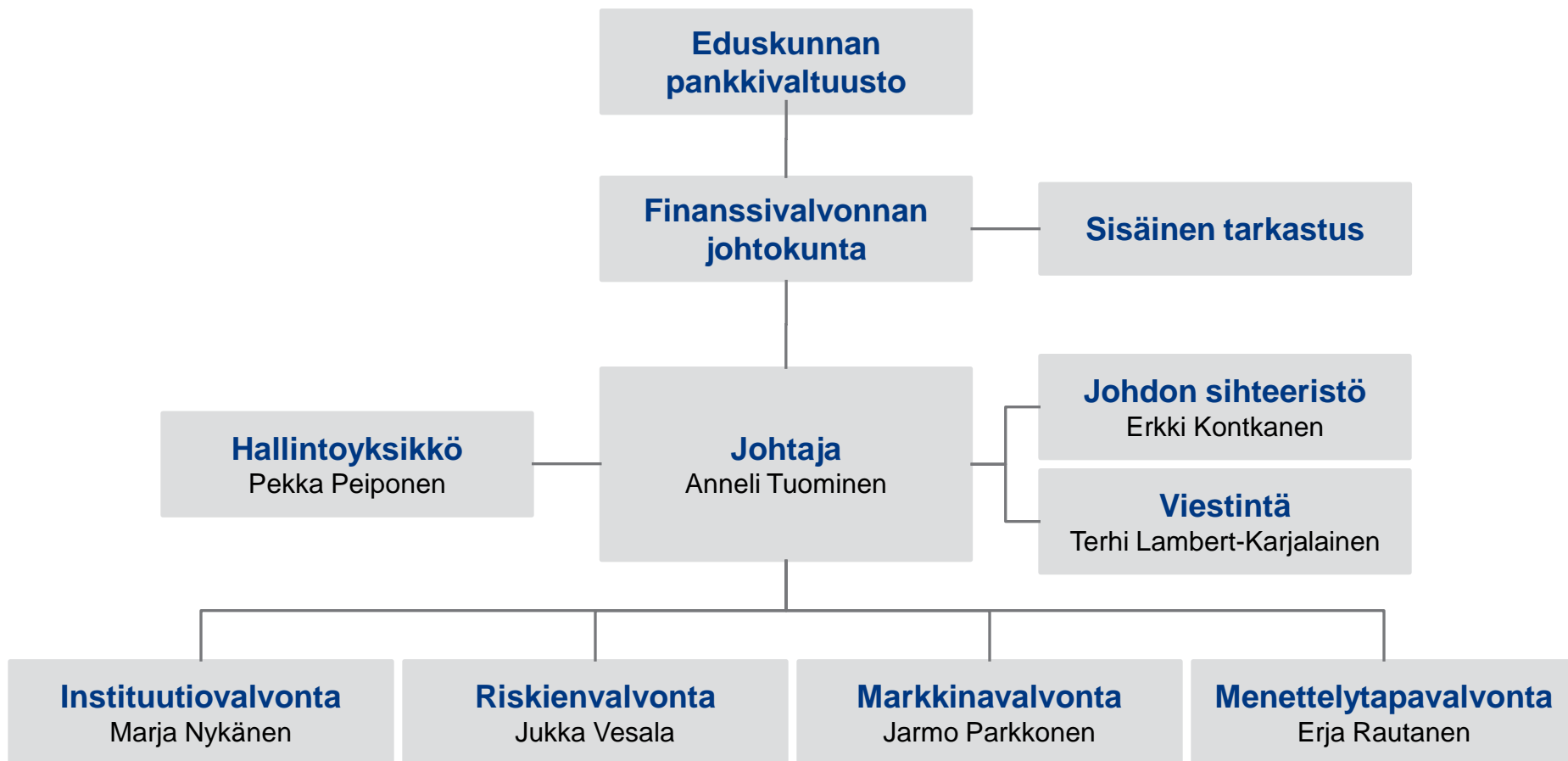

Mitä Fiva valvoo?

- Valvottavien toiminta on terveellä pohjalla
- Valvottavilla on riittävästi pääomaa ottamiinsa riskeihin nähden
- Valvottavat eivät ota toiminnassaan kohtuuttomia riskejä
- Asiakkaille ja sijoittajille tuotteista, palveluista, palveluntarjoajista ja pörssiyhtiöistä annettu informaatio on laadultaan hyvää
- Menettelytavat finanssimarkkinoilla ovat asialliset
- Maksujärjestelmät toimivat

- Manipulaation perimmäinen tarkoitus on joko suoraan tai välillisesti vaikuttaa arvopaperin hintaan nostamalla, laskemalla tai ylläpitämällä arvopaperin kurssia tiettyä tointa tai tarvetta varten ja vääristynyttä kurssitasoa hyväksikäyttäen hankkia taloudellista hyötyä.

Mikä on manipulaatiota

- Informaatiomanipulaatio
= valheet, huhut
- Transaktiomanipulaatio
= liiketoimet
- Markkinavoimamanipulaatio
= markkinavoiman väärinkäyttö

- Valehtelevinen markkinoille
  - Virheellisen tai harhaanjohtavan tiedon levittäminen
  - Kerrotaan sekä hyviä että huonoja juttuja kurssimuutoksen aikaansaamiseksi
- Myös chattipalstoilla
- Kuka tahansa voi kertoa valheita markkinoille
- Pienetkin äänet voivat kuulua

Keitä markkinat kuuntelevat?

- Liikkeeseenlaskijoita
- Analytikkoja
- Suuria osakkeenomistajia
- Tarjouksentekijöitä
- Toimittajia

- Valehteleva pörssi elektillä
  - ”Esikaupat”
  - ”Näennäiskaupat”
  - ”Aidot kaupat”

  - Meklari / välittäjä
  - Online-kauppa – Ole oma meklarisi

- Advancing the bid
- Harhaanjohtaminen osto- tai myyntitarjouksilla
- Houkutteleminen transaktioihin ja spreadin muuttaminen
- Ristiriitaisten signaalien lähettäminen
  - Osto/myyntitarjouksen tekeminen → myynti/osto → osto/myyntitarjouksen peruuttaminen (ennen kauppaa)

- Kauppa samaan intressipiiriin kuuluvien tahojen kanssa
- Omistusoikeus ei aidosti ja tosiasiallisesti siirry
  - ulospäin näyttää siirtyvän
  - nouseviin tai laskeviin kursseihin

- Matched orders
  - kaupat kavereiden kesken markkinoiden tietämättä
    - ennalta sovitut kauppasarjat, joilla nostetaan/lasketaan kurssia
    - edestakaiset kaupat
- Circular trades
  - ”karusellikaupat”
- Painting the tape
  - luodaan kurssitrendi, jolla saadaan esim. momentumtreidaajat liikkeelle
  - stop-loss toimeksiantojen laukaiseminen
  - saattaa warrantti knockouttiin

- Marking the close
  - arvopaperit ostetaan päivän päätteeksi ja määrätään päätöskurssi
  - vaikutetaan esim. johdannaiseen tai muuhun viitearvoon
- Parking and warehousing
  - bulvaanina toimiminen, niin ettei toisen osapuolen tarvitse liputtaa/tehdä julkista ostotarjousta
  - taustalla salainen sopimus tai muu yhteisymmärrys

- Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö
  - tarjonnan ja kysynnän kontrollointi
  - hinnan kontrollointi
- Cornering
  - shorttaajien nurkkaaminen
  - pakottaa shorttaaja toimittamaan arvopaperit
    - keinotekoisiiin tai ylihintaisiin arvoihin
    - ostamalla koko likviditeetin
- Squeezing
  - ei selkeää eroa corneringiin

- Pumping and dumping
  - osto, osto, osto, myynti, myynti, myynti
- Trashing and cashing
  - myynti, myynti, myynti, osto, osto, osto

RL 51 luvussa säännökset kurssivääristämisestä

- 3 Kurssin vääristäminen:
  - Tuomittava kurssin vääristämisestä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi
- 4 Törkeä kurssin vääristäminen:
  - Vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään neljä vuotta

- Julkinen huomautus tai varoitus
  - henkilölle, joka laiminlyö tai rikkoo muulla kuin RL:ssä säädetyllä tavalla markkinoiden väärinkäyttöä koskevia säännöksiä
- Seuraamusmaksu
  - julkisen varoituksen ohella
  - ei määrätä jos asia vireillä rikosprosessissa
  - oikeushenkilölle, jos teko tehty sen puolesta tai hyväksi ja tekijä johtoon kuuluva / työsuhteessa / toimeksianto ja johto tiesi tai olisi pitänyt tietää teosta
  - max 10 000 / 200 000 euroa
- Tutkintapyyntö

KIITOS!

Laila Hietalahti

laila.hietalahti@finanssivalvonta.fi

puh. 010 831 5244

www.finanssivalvonta.fi